

FÜGGELÉK.

Capitulum Ecclesiae Transsilvanae omnibus Christi fidelibus tam praesentibus, quam futuris praesens scriptum inspecturis, Salutem in omnium Salvatore. Ad universorum notitiam harum serie volumus pervenire, quod dum his superioribus diebus proximis in Dominica puta qua inclytæ virginis Catharinae annum celebratur festum, Nuncio Magnifico Regiae Majestatis Joanne de Labathlan Themesiensi, et Sicularum Comite, inde et super variis pluribusque et magnæ importantiæ rebus et negotiis paulo ante superveniente, credentia duntaxat facultate suffultus, quorum occasione et praetextu propter rerum ipsarum seu legationum sed et nuncii praefati Majestatis Regiae celeriore, prout res ipsae et legationes ac Magnificentia ipsius Nuncii expetebant, expeditionem egregia, spectabilique, nec non strenua, et agili, atque circumspectissima Universitat e tota Nobilium ac Procerum, Sicularum quoque omnium generum, nec non Saxonum, Sedium singularum septem, totius partis hujus seu Regni Transilvaniensis, in seu ad oppidum Megyes in unum pariter conveniente, et generalem faciente congregationem, Reverendo etiam in Christo Patre et Domino Mathæo Episcopo Transilvano, Domino et praelato nostro dignissimo personaliter ibidem existente ac statutis, fassionibus, et dispositionibus, ut infra, nominibus et in personis totius Universitatis Nobilium, Sicularum, et Saxonum totius partis Transsilvanae, factis, quoad omnes earundem sensus, clausulas et articulos consensum et assensum sponte et libere praebente, praesentibus etiam ibidem venerabilibus Dominis Gotthardo praeposito nostro nec non Nicolao de Kikelew et Dominico de Doboka Archidiaconis, fratribus concanonicis nostris, nostra Capitulari auctoritate per nos pleno cum mandato illac deputa-

tis et transmissis, Egregii, Spectabiles ac Strenui et agiles, nec non circumspectissimi viri, Johannes filius Dionisii de Illye, Ladislaus de Folth item Martinus de Nagylak, et Andreas Chyko de Weresmort, nec non Jacobus Magister Civium et Johannes Heiold et alter Joannes Bogathy Jurati Cives civitatis Cibiniensis pro se in personis propriis, ac Universitate totius Cummunitatis singulorum Nobilium, pro totaque Comunitate omnium trium generum singularum sedium Siculorum, nec non Saxonum omnium regalium in et sub septem ac duabus sedibus Saxonicalibus, nihilominus quam civitatibus Brassoviensi et Colosvar, earundemque contractis, Districtibus, et pertinentiis ubilicet constitutorum et commorantium nominibus, et in personis, cum literis procuratoriis dictorum Nobilium, sigillo Vice Vayvodarum praecedentium sigillatis in Nostram personaliter venientibus praesentiam, et eisdem coram Nobis comparentibus, fassum extitit per eosdem conormiter et relatum in primo articulo in hunc modum: Quod ipsa tota, ac universalis communitas Nobilium, Siculorum, ac Saxonum omnium suas subinsertas ordinationes, dispositiones, et statuta, quae communi firma perpetuitate, fixaque stabilitate aevi plene irrevocabiliter perdurent, ea omnia, et singula, quae ipsa universitas tota deliberatione matura in praenotata congregatione seu conventione generali sub firma sincerae fidelitatis Coronae sacrae Regni Hungariae semper observandae confidentia ordinassent, statuissent, egissent, et decrevissent et ut infra fixo, proposito et perseveranti animo conclusissent, secundum suas modificationes, et distinctiones infrascriptas fide ipsorum christiana Deo et dictae Coronae sacrae debita mediante tenerent, observarent, et inviolabiliter prosequerentur, et constanter persisterent in eisdem. Secundus Articulus fassionis per eosdem factae is est: quod ipsi omnes, et singuli Nobiles, Siculi, et Saxones tota quoque eorum universitas, et communitas adunata volenti animo, et intendente, prout et velle decet, eorum ac prolium et posteritatum suarum tranquilliori statu et commodo uberiori, paceque prosperiori et nihilominus rerum et bonorum suo-

rum praeservatione pacifica, omni qua possunt efficatia perspicatius providere in aevum ob hoc omnibus et singulis praerogativis, libertatibus et privilegiis antiquis, olim per eorum praedecessores non sine laboriosissimis servitiis acquisitis, ac obtentis, quoad omnes ipsarum libertatum et privilegiorum suorum articulos, clausulas et modificationes voto parili, ac voluntate unanimi, libere persistere perseverareque et permanere promisissent, atque assumpsissent, imo assumpserunt et polliciti sunt coram nobis fide eorum, ut supra Deo debita mediante. Hoc tertio articulo notanter adjecto, quod siqui, vel quis ex ipsis, et alius quispiam accolarum, incolarumque, sive forensium, contra hoc foedus unionis pari voto consensuque et assensu unanimi fidei pacto, ut praefertur, firmatae infringere et se insidiose, ac alias quocunque exquisito colore opponere et haec Nostra superius inferiusque tacta niteretur, et attemptarent, in toto vel in parte, ex tunc praenominatae Nobilium, Sicularum, et Saxonum universitates se coadunantes simul et semel, nullo discrepante, contra talem contrariantem, seu Unionis, concordiaeque, et Dispositionis hujusmodi confoederatae pactum rumpere, et infringere praesumentem, seu praesumentes consurgere ejusque versutias brachio forti conterere, ac deinde in defensionem et sublevamen oppressis, seu oppressorum intendere teneantur, et accellerare. Quartus istae fassionis est articulus: quod cum Regnum hoc totum Tansilvaniense nedum partialiter, sed et universaliter importunitatibus nocivisque vexationibus agitur, variisque rebus adversis, inopinatisque vastationum impetitionibus undique conquassatur, et casibus atteritur impraetermisae asperrimis, statuissent porro ac deposuissent pari et unanimi singulorum voto, quod si adversa aliqua oppressionesve, aut nociva impedimenta, quaevis praedistinctis partibus, Nobilibus scilicet aut Siculis, vel Saxonibus, seorsim seu particulariter sive communiter emergi contingant, et evenire in posterum per quoscunque, ex tunc partes ipsae inalterutrum, puta Nobiles Siculis, et Siculi Saxonibus, nec non Vayvodis ipsorum, ac Comitibus Sicularum, ac eorum vices gerenti, item Capitaneis per universitates praefatas ad

hoc constitutis et deputatis, suas quasvis impetitiones, injurias, adversiones, ac quorumcunque nocumentorum tunc ingruentium casus innotescere, significare, intimare, et notificare teneantur, et debeant, quibus sua serie sic, ut praefertur se intimatis, et significatis, statim die octava notificationis hujusmodi, mora protelationeque, ac dissimulatione et occasione omni posttergata, in oppressi seu oppressorum, qui tunc forent, adjutorium et succursum, secundum rei exigentiam potenti virtute venire praeproperent, ac adesse debeant celeriter, et teneantur. Fassio quinta Articulata haec est: Quod dum et quando seu quotiescunque lapsu temporum Regalis excellentissima Serenitas Nuncios seu legatos suos, prout supra, opportunitate quavis ingruente, ex suis Baronibus, sive Magnatibus, partes ad istas, seu Regnum hoc Transsilvaniense transmitteret, et extiterit transmissura, tunc huic tali Nuncio Regio potenti, et ejua coetui nullus omnino ex Nobilibus, sed neque ex Siculis at Saxonibus totius partis seu Regni hujus, cujuscunque conditionis et status sit, sed adjungere debeat, seu quavis ratione aut invento colore inhaerere eidem, et dolose admiscere, ipsum quoque Nuncium Regium, seu Baronem inconsuetos, sive victualia inusitata, neve alias inusitatas quascunque inconsuetas exactiones novitate quavis inducta faciendi, petendi et extorquendi inducere, informare ac svasum reddere, seu securum facere praesumat et attemptet. Articulus is Sextus subsequenter insertus est: quod quia demeritis, ut verisimile est, eorum exigentibus jam jam inpraetermisse immanium Turcarum crebrescentibus insidiis, spoliis, praedisque, ac vastitationibus variis, et aliis pervastationibus undique exitalibus etiam per abductiones crebras parentum, liberorum, conjugum, fratrum, proximorumque eorum in captivitatem perpetuam, et execrabilem pro dolor servitatem, nihilominus quam rerum omnium, et bonorum ipsorum depraedationes innumeras ad ultimum usque et numero et domesticis bonis essent et forent admodum imminuti, praeterea nempe quo deterius afflictiusque sufferentur et paterentur, internis etiam guerrarum bellis, dissensionibusque et acerrimis simultatibus, nec non inimicitiis inte-

stinis praecedentera triti saepe numero extitissent, et affligerentur in praesentiarum, horum equidem omnium consideratione perspicua, volentes per omnia, et accuratius intendentes, prout et velle congruit, eorum reipublicae et communi utilitati opportune efficacius providere, et viam tanti mali inopinati forti vallatione praeccludere, universali decreto statuissent, imo statuerunt, et disposerunt irrefragabiliter pro semper observandum, quod Nobiles et Siculi tam eorum propriis in personis, quam cum conthoralibus, prolibus, orphanis, et viduis, rebusque cunctis ipsorum et bonis ad Civitates Saxonicales, ac alias quascunque mallent munitiones, patulum semper obtineant ingressum, accedendique, intrandi, confugiendi, et ingrediendi tutelae et defensionis causa securam semper absolutamque et pacificam facultatem habeant, et auctoritatem libertatis, tali pacto et conditione expressius subinsertis, quod Nobiles ipsi, atque Siculi universi, unacum Saxonibus civitatensibus, sed et comprovincialibus singulis omnium adversitatum, guerrarum, et inimicorum quorumcunque insultantium temporibus, secundum quod res ipsa exigit, belligerantium more armis resistentiae praecincti, simul et pariter campum egredientes, rabidis ipsorum inimicorum insultibus obviare atque resistere, seque eisdem strenue opponere debeant, et obligarentur, mutuisque auxiliis sese protegere sint constanter adstricti. Tali adjecto in hoc Ultimo Articulo poena: quod si quis seu quipiam partibus ex ipsis scilicet Nobilibus, Siculis et Saxonibus, status, dignitatis, conditionis privilegii, et praeeminentiae cujuscunque sit, his praemissis omnibus superius articulatis, aut singulis praemissorum, in toto vel in aliqua ipsarum parte, exquisito quovis colore, aut fictis adinventionibus, praesumptioneque, seu dolo, sive temeritate quibusvis motus, vel moti contravenire attemptarent praescripta modo quo supra articulatim connotata aut praeconnotatorum alterum in sui parte tota vel singulari infringere moliretur, tunc talis, seu tales refregatores, ruptores contravenientes, atque defacto contrariantes summa Capitali, rerumque omnium, ac bonorum suorum et possessionum amissione eo facto sint plectendi, ipsorumque talium

haeredes et posteritates exhaeredati perpetuo habeantur, et exilio relegati, praeterea quoque homagium talis seu talium refregatorum, et insultantium trium tantum modo denariorum simplicium valore exsolvatur.

Quibus quidem fassionibus, articulis, et suis modificatis ut supra clausulis, per praenominatos Nobiles, Siculos, et Saxones in eorum ac totius Universitatis Nobilium, Siculorum et Saxonum hujus regni personis, et nominibus, ut praefertur factis, iidem literas nostras privilegiales sigillo nostro communitas, sibi ipsis summe necessarias per nos dari instantissime postularunt. Quas nos eisdem juxta eorum petitiones rationi consonas Sigilli nostri pendentis et authentici munimine vallatas dandas duximus, et concedendas in fidem, et testimonium praemissorum. Datum feria secunda proximo ante festum beatae Barbarae virginis, Anno Domini 1459. Venerabilibus Honorabilibusque, et Discretis viris Gotthardo Praeposito nostro praenominato, Antonio Decretorum Doctore Cantore, Matheo similiter Decretorum Doctore Custode, Emerico Archidiacono de Thorda Decano, caeterisque Canonicis dictae Ecclesiae nostrae salubriter existentibus, et devote.

Gróf Kemény Józsefnek saját kezével irt másolatáról az **Erd Muzeumban**
(Jos. Com. Kemény Diplomatarium Transl. Supplement. IV. 55–63. l.)